

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3\(175\).10](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3(175).10)
УДК 796.011.3:796.034-056.34

Грибан Г.П.,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення,
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Логвиненко С.С.
аспірант кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення,
Житомирський державний університет імені Івана Франка.
Мазяр В.С.,
аспірант кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення,
Житомирський державний університет імені Івана Франка.

ОСОБЛИВОСТІ СПОРТИВНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ДЛЯ СПОРТСМЕНІВ З ПОРУШЕННЯМИ РОЗУМОВОГО ТА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

У статті розкрито питання визначення приналежності спортсменів з порушеннями розумового та фізичного розвитку до певної класифікаційної групи, яка визначає право участі спортсмена в паралімпійських іграх. Встановлено, що Спортивна класифікація є необхідною умовою для участі у змаганнях спортсменів, санкціонованих Міжнародним паралімпійським комітетом. Доведено, що в паралімпійському спорті результат залежить не лише від здібностей спортсмена, професіоналізму тренера, матеріально-технічного забезпечення, а й від збережених рухових можливостей інваліда. Мета статті полягає у вивченні особливостей класифікації спортсменів з порушеннями розумового та фізичного розвитку до участі в Паралімпійських іграх та Спеціальних Олімпіадах. Статус спортсмена з порушеннями розумового та фізичного розвитку у певній класифікаційній групі ІІ1, ІІ2, ІІ3 вказує, чи повинен спортсмен на національному рівні проходити оцінку в майбутньому чи він є постійним.

Ключові слова: спортсмени з порушеннями розумового та фізичного розвитку, спортивна класифікація, паралімпійський та спеціально-олімпійський спорт.

Griban Gryhoriy, Lohvynenko Serhii, Maziar Volodymyr. Peculiarities of sports classification for athletes with mental and physical disabilities. The article discusses the question of determining whether athletes with mental and physical disabilities belong to a certain classification group which determines the athlete's right to participate in the Paralympic Games. It has been established that sports classification is a necessary condition for the participation in competitions of athletes sanctioned by the International Paralympic Committee. It has been proven that in Paralympic sports the result depends not only on the abilities of the athlete, the professionalism of the coach, material and technical support, but also on the preserved movement capabilities of the disabled person. The purpose of the article is to study the peculiarities of the classification of athletes with mental and physical disabilities for participation in the Paralympic Games and Special Olympics. The status of an athlete with mental and physical disabilities in a certain classification group ІІ1, ІІ2, ІІ3 indicates whether the athlete at the national level must undergo an assessment in the future or whether it is permanent. The status of an athlete in a certain classification group ІІ1, ІІ2, ІІ3 at the national level which is determined by a psychologist/classifier after the evaluation procedure, will be one of the following: 1) new: the athlete is given the status of "new" until he visits the first psychological assessment procedure held by a psychologist/classifier; 2) under observation (review): if the psychologist/classifier believes that additional psychological assessment procedures are needed, or all primary documents were not provided or the athlete demonstrated a lack of cooperation during the classification; 3) permanent: a) in the case of already passed and approved international classification; b) in the event that the classification group (psychologist/classifier, doctor) is satisfied that the specified impairment of intelligence or other deviations of adaptive behavior, additional impairments of the athlete, his ability to perform certain tasks and actions fundamental for athletics, swimming and table tennis remain stable; 4) inadequate: a) in case of non-compliance with the specified criteria of any classification group; b) in the case of diagnosed atlantoaxial instability in athletes with Down syndrome.

Keywords: athletes with mental and physical disabilities, sports classification, Paralympic and Special Olympic sports.

Постановка проблеми. Спортивна класифікація є необхідною умовою для участі у змаганнях спортсменів з порушеннями розумового та фізичного розвитку, санкціонованих Міжнародним паралімпійським комітетом (IPC). Наразі спортивний рух для осіб з відхиленнями розумового розвитку інтенсивно розвивається в двох напрямках – паралімпійському та спеціально-олімпійському. Спортсмени з різними ступенями розумових відхилень мають певні закономірності розвитку, вторинні порушення, фізичні недоліки, визначення яких дозволить якомога ефективніше розробити практичні рекомендації щодо проведення тренувальних занять та участі у змаганнях зі спортсменами відповідної категорії.

Аналіз літературних джерел. Спортивні результати в паралімпійському спорті значною мірою обумовлені рівнем збережених можливостей спортсмена, які визначаються в процесі проходження ним класифікації. Одним із чинників, від яких залежить об'єктивність результату класифікації, є підготовленість класифікатора [9, с. 266]. У паралімпійському спорті результат залежить не лише від здібностей спортсмена, професіоналізму тренера, матеріально-технічного забезпечення,

а й від збережених рухових та функціональних можливостей інваліда. Тому специфіка змагань у паралімпійському спорті полягає в створенні спортсменам рівних умов для реалізації індивідуальних можливостей, які забезпечуються формуванням рівноцінних стартових груп спортсменів під час проведення змагань [2, 4, 7]. Розподіл на стартові групи регламентується класифікацією, яка є невід'ємною складовою змагань та базується на визначенні збережених рухових можливостей спортсменів [2, 3, 4, 6 та ін.]. Класифікація є своєрідним гарантом проведення чесних та справедливих змагань. Проблема суб'єктивності класифікації супроводжувала паралімпійських рух упродовж усього розвитку [11].

На континентальних чемпіонатах Virtus та Глобальних іграх спортсмени з порушеннями розумового та фізичного розвитку можуть змагатися в одиночних, командних, парних та змішаних парних змаганнях [7]. На Паралімпійських іграх та турнірах Міжнародної федерації настільного тенісу (International Table Tennis Federation, ITTF) мають право брати участь тільки спортсмени класифікаційної групи II1 в класі 11. На Паралімпійських іграх з настільного тенісу проводяться лише одиночні змагання, у той час, як у турнірах ITTF можуть бути одиночні та командні змагання. Клас плавання IPC, відкритий для плавців з інтелектуальною недостатністю, – це S14. Всесвітня паралімпійська легка атлетика (World Para Athletic) визначила спортивний клас – T/F20 для спортсменів з інтелектуальними порушеннями. Спортсмени повинні мати: IQ 75 балів або нижче за тестом WAIS, WISC; виявлену й задокументовану інвалідність, пов'язану з інтелектуальними порушеннями, до досягнення 18-річного віку; проблеми адаптивної поведінки [8].

Особи із синдромом Дауна під час зарахування до дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю паралімпійського та дефлімпійського резерву мають додатково надати довідку за результатами рентгенологічних обстежень шийного відділу хребта з метою виключення дисплазій хребців, що можуть зумовити ризик травматизації хворого, а також довідку лікаря-кардіолога, що засвідчує відсутність вроджених пороків серця і судин [5].

На відміну від Міжнародної спортивної федерації для людей з порушеннями інтелекту, інший напрям адаптивного спорту для людей з відхиленнями розумового розвитку – рух Спеціальних Олімпіад ставить перед собою інші цілі та завдання. Основна мета Спеціальних Олімпіад – допомогти людям із відхиленнями розумового розвитку стати повноправними членами суспільства, брати активну участь у громадському житті через надання цим людям справедливих можливостей для демонстрації своїх навичок та здібностей в умовах спортивних змагань, а також інформувати громадськість про можливості та потреби цих людей [1, с. 14].

Оскільки мета та завдання, що вирішуються у цих двох напрямках спорту осіб з інвалідністю різні, вони досягаються за допомогою різних засобів та методів. Підготовка спортсменів у паралімпійському русі спрямована на досягнення спортивного результату, у Спеціальній Олімпіаді – в першу чергу, на соціальну інтеграцію.

У процесі занять спортом за тренувальними та волонтерськими програмами Спеціальних Олімпіад вирішуються як загальні, так і спеціальні завдання. До загальних завдань можна віднести:

- надання можливості відчувати нормальний режим життя;
- виховання поваги до вибору і бажань та забезпечення нормальних суспільних привілеїв;
- забезпечення навчання, тренування, медичного догляду та проживання.

До спеціальних завдань відносяться:

- надання можливостей для тренувань і участі у змаганнях, адекватних можливостям, що надаються здоровим спортсменам;

- забезпечення можливості занять найпопулярнішими видами спорту;
- використання громадських спортивних споруд, призначених для здорових;
- забезпечення проведення тренувальних занять протягом року, як для здорових;
- піклування про емоційний настрій осіб;
- створення можливостей для спілкування з іншими спортсменами, участі в суспільному житті;
- створення можливостей для набуття життєвого досвіду, що допоможе людям з відхиленнями в розумовому розвитку покращити уявлення про себе, буде сприяти розвиткові впевненості в собі, самоповаги, задоволення, позитивного погляду на себе).

Мета статті полягає у вивченні особливостей класифікації спортсменів з порушеннями розумового та фізичного розвитку до участі в Паралімпійських іграх та Спеціальних Олімпіадах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Класифікаційна група II1 в усіх видах спорту є первинною групою відбору спортсменів з інтелектуальними порушеннями, яка включена в Паралімпійські ігри. Критеріями прийнятності спортсменів з інтелектуальними порушеннями до класифікаційної групи II1 є: 1) значне порушення інтелектуального функціонування, яке визначається як загальний показник IQ 75 або нижче; 2) значні обмеження в адаптивній поведінці, що виражаються в концептуальних, соціальних і практичних навичках адаптації; 3) інтелектуальні порушення повинні бути очевидними протягом періоду розвитку особи, тобто діагноз «розумова відсталість», встановлений до 18 років (рис. 1).

Претенденти на класифікаційну групу II1 відповідно до МКХ-10 можуть мати такі коди основного діагнозу «розумова відсталість»: F70. Розумова відсталість легкого ступеня та F71. Розумова відсталість помірного ступеня.

До класифікаційної групи II1 також відносяться спортсмени з мозаїчним синдромом Дауна: Q90.1, трисомія 21, мозаїцизм. У класифікаційну групу II2 входять спортсмени, які мають інтелектуальні порушення та/або генетичний стан – синдром Дауна, а саме:

- трисомія 21, мейотичне нерозходження (код МКХ-10: Q90.0);
- трисомія 21, транслокація (код МКХ-10: Q90.2) [7, с. 6].

Рис. 1. Критерії розподілення спортсменів з інтелектуальними порушеннями на класифікаційні групи

Спортсмени повинні відповідати вимогам усіх трьох критеріїв, щоб входити до класифікаційної групи II1. Спортсмени, які мають інтелектуальні порушення та значні додаткові порушення (фізичні, сенсорні або інші проблеми: з серцем, диханням тощо), відносяться до класифікаційної групи II2. Критеріями прийнятності для спортсменів із синдромом Дауна до класифікаційної групи II2 є: 1) офіційний діагноз трисомія 21 або транслокаційний синдром Дауна; 2) підтвердження відсутності у спортсмена симптоматичної атлантаоксальної нестабільності (Atlanto-Axial Instability, AAI) – поширеної ортопедичної проблеми, що спостерігається у людей із синдромом Дауна.

Діагноз «Атлантаоксальна (краніовертебральна) нестабільність» має бути підтверджений за допомогою рентгенівських знімків, або магнітно-резонансною томографією, або комп'ютерним томографічним скануванням. Спортсмени з симптоматикою діагностованої атлантаоксальної нестабільності не можуть брати участь у змаганнях Virtus через ризик отримання травм. Спортсмени з безсимптомною атлантаоксальною нестабільністю (тобто за відсутності доказів) можуть брати участь у змаганнях на свій страх і ризик за обов'язкової умови допуску лікаря.

Критеріями прийнятності спортсменів до класифікаційної групи II3 є: 1) офіційний діагноз «аутизм», «розлади аутистичного спектру» (РАС), що підтверджений медичною довідкою та встановлений кваліфікованим лікарем (у віці до 18 років – лікарем психіатром дитячим, в осіб у віці з 18 років – лікарем психіатром у закладах охорони здоров'я, що надають вторинну (спеціалізовану) психіатричну допомогу) з використанням доказових методів діагностики (ADOS, ASRS, МКХ-10 критерії аутизму); 2) загальне IQ 76 і вище та/або відсутність діагнозу інтелектуальної недостатності (когнітивне функціонування на середньому і більш високому рівні) [7, с. 7].

Спортсмени з аутизмом і супутньою інтелектуальною недостатністю повинні подавати заявку на відповідність вимогам класифікаційної групи II1, оскільки класифікаційна група II3 призначена лише для тих спортсменів з аутизмом (без інтелектуальної недостатності), які не відповідають критеріям II1. Спортсмени групи II3 не мають права брати участь у паралімпійських змаганнях.

Статус спортсмена з порушеннями розумового та фізичного розвитку у певній класифікаційній групі II1, II2, II3 вказує, чи повинен спортсмен на національному рівні проходити оцінку в майбутньому чи він є постійним. Статус спортсмена у певній класифікаційній групі II1, II2, II3 на національному рівні, який визначається психологом/класифікатором після процедури оцінки, буде одним з наступних: 1) новий: спортсмену надається статус «новий» до відвідин ним першої процедури психологічної оцінки психологом/класифікатором; 2) під спостереженням (перегляд): якщо психолог/класифікатор вважає, що потрібні додаткові процедури психологічної оцінки, або не було надано всіх первинних документів, або спортсмен продемонстрував відсутність співробітництва під час класифікації; 3) постійний: а) у разі вже пройденої та затвердженої міжнародної класифікації; б) у разі, якщо класифікаційна група (психолог/класифікатор, лікар) задоволена тим, що визначене ураження інтелекту або інші відхилення адаптивної поведінки, додаткові ураження спортсмена, його здатність виконувати певні завдання та дії, фундаментальні для легкої атлетики, плавання та настільного тенісу, залишаються стабільними; 4) не придатний: а) у разі відсутності відповідності визначеним критеріям жодної класифікаційної групи; б) у разі діагностованої атлантаоксальної нестабільності у спортсменів із синдромом Дауна.

Спортсмен, який отримав статус «не придатний» через те, що має ураження, яке є непридатним ураженням, або

має захворювання, яке не є основним для визначення приналежності до груп II1, II2, II3, не отримує дозволу на участь у змаганні. Якщо спортсмен отримує статус «не придатний», то це не піддає сумніву наявність у нього захворювання. Це стосується виключно придатності спортсмена до класифікаційних груп II1, II2, II3 та участі у змаганнях.

Кожному спортсмену з порушеннями розумового та фізичного розвитку, який бажає брати участь у змаганнях з трьох видів спорту, які розвиваються в Україні (плавання, теніс настільний і легка атлетика), необхідно визначити статус придатності до тієї чи іншої класифікаційної групи II1, II2, II3 відповідно до вимог мінімального стандарту. За результатами психологічної класифікації психолог/класифікатор заповнює протокол результатів класифікації і визначає статус, клас спортсмена або відмову щодо участі такої особи з інвалідністю у паралімпійському спорті.

У спеціально-олімпійському напрямі брати участь можуть практично всі спортсмени з відхиленнями розумового розвитку, які відповідають критеріям у затримці чи відхиленні розумового розвитку або за стандартним показником, яким є коефіцієнт інтелектуального розвитку IQ або за іншими показниками, за довідкою медичного обстеження та дозволу лікаря.

Висновки. Спортсмени з відхиленням розумового розвитку беруть участь в двох напрямках адаптивного спорту в системі міжнародного Олімпійського руху: в паралімпійському під егідою організації INAS-FID та у русі Спеціальних Олімпіад під керівництвом Міжнародної організації Спеціальних Олімпіад. Відповідно до цих двох напрямків розділена і класифікація таких спортсменів. Національні програми Спеціальних Олімпіад докладають зусиль для проведення в кожних іграх максимальної кількості змагань з офіційних видів спорту. Для того, щоб будь-який вид спорту в Спеціальних Олімпіадах був віднесений до офіційних, він повинен розвиватися не менше 24 національними програмами, які повинні включати цей вид спорту у змагання на національному рівні протягом двох останніх років. На літніх іграх проводяться змагання з таких видів спорту: водний спорт, легка атлетика, баскетбол, боулінг, велоспорт, кінний спорт, футбол, гольф, художня та ритмічна гімнастика, пауерліфтинг, ролер-скейтинг, софтбол, теніс, волейбол, настільний теніс та ін. На зимових іграх: гірськолижний спорт, лижний спорт, фігурне катання, хокей на підлозі, ковзанярський спорт.

Перспективи подальших досліджень спрямовані на вивчення інтелектуального розвитку спортсменів за критеріями Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Література

1. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навч. посіб. Львів: Ахіл, 2003. 128 с.
2. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів: підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорт. Київ: Олімпійська література, 2006. 263 с.
3. Бріскін Ю.А., Передерій А.В. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту. Оздоровча і спортивна робота з неповносправними : зб. наук. ст. з проблем фіз. виховання і спорту та фіз. реабілітації неповн. За ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мічасевича Ю. Львів. Тарас Сорока, 2004. Вип. 3. С. 22–29.
4. Бріскін Ю.А., Передерій А.В., Блінова С.В. Паралімпійська класифікація як лімітуючий фактор досягнення спортивного результату (на прикладі легкої атлетики). Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. За ред. С.С. Єрмакова. Х., 2004. № 13. С.11–20.
5. Внесення змін до Регламенту Про проведення всеукраїнських змагань з видів спорту осіб з вадами розумового і фізичного розвитку у 2021 році. К. 15 с.
6. Єдина спортивна класифікація України. Міністерству України у справах сім'ї, молоді та спорту. К. 2006. С. 455–462.
7. Мякушко О. Системи класифікації розумової відсталості та підходи до діагностики дітей з помірною розумовою відсталістю. Режим доступу: https://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://lib.iitta.gov.ua/713973/1/%D0%9C%D1%8F%D0%BA%D1%83%D1%88%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%86._%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%202.pdf
8. Регламент Про проведення всеукраїнських змагань з видів спорту осіб з порушеннями розумового і фізичного розвитку у 2023 р. 21 с. Chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://invasport.dn.ua/wp-content/uploads/2019/03/%D0%92%D0%A0%D0%A4% D0%A0-2019.pdf
9. Розторгуй М. Напрямки оптимізації підготовки класифікаторів у паралімпійському спорті. Молода спортивна наука України. 2012. т. 1. С. 266–270.
10. Спортивна підготовка осіб з відхиленнями розумового розвитку. //chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/
11. Dave K. Is the classification of disabled athletes valid and reliable? [Electronic resource]. <http://www.daisyuk.com/wp-content/downloads/research-into-the-classification-of-disabledathletes>.

References

1. Briskin Yu.A. Apta ludis. Olympia specialia: educatione dux Leopolis: Akhil, 2003. 128 p.
2. Briskin Yu.A. Debilitatum ludis: paedagogus. pro alumni Universitas Physicorum educatione et ludis. Kyiv: Olympiae litterae, 2006. 263 p.
3. Briskin Yu.A., Perederii A.V. Classification consilia paralympicarum lusorum. Valetudo ludisque debilibus: coll. de scientia Artem. ex corporis problems educationem ac ludis et physica educatione semper est incompleta. Sub editione Briskina Yu., Lyntsia M., Bolyakh E., Michasevycha Yu, Leopolis. Taras Soroka, 2004. Vol. 3. P. 22-29.
4. Briskin Yu.A., Perederii A.V., Blinova S.V. Classificatio paralympicum tamquam factorem limitantem in ludis consequendis (exempli gratia agone). Pedagogia, psychologia et problemata medico-biologica de educatione physica et ludis: scientia. monogr. Sub editione S.S. Ermakova. Kh., 2004. No. 13. P. 11-20.

5. Animadversiones ad dispositionem de ludis Ucrainis omnibus certationis pro hominibus cum defectibus mentis et corporis anno 2021 . K. 15 p.
6. Unio lusus classificationis Ucrainae. Ministerium Familiae, Iuventutis et Ludi Ucrainae. E. 2006. P. 455-462.
7. Myakushko O. Retardatio mentalis systemata classificationis et diagnosis infantum cum moderata retardatione mentali accedit. Electronic resource. Aditus modus: //efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://lib.iitta.gov.ua/713973/1/%D0%9C%D1%8F%D0%BA%D1%83%D1%88%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%86._%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%202.pdf
8. De dispositione in ludis Ucrainis habendis certationes pro hominibus cum defectibus mentis et corporis 2023, 21 p. Chrome-extension: //efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://invasport.dn.ua/wp-content/uploads/2019/03/%D0%92%D0%A0%D0%A4% D0%A0-2019.pdf
9. Roztorguy M. Directiones optimaе disciplinae classifiorum in ludis paralymicis. De ludis iuvenibus scientia Ucrainae. 2012, vol, 1., 266-270 pp.
10. Ludi disciplina personarum cum defectibus intellectualibus. //chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/
12. Dave K. Is the classification of disabled athletes valid and reliable? [Electronic resource]. <http://www.daisyuk.com/wp-content/downloads/research-into-the-classification-of-disabledathletes>.

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3\(175\).11](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3(175).11)
УДК 37.091.2:378.147:796

Грибан Г.П.,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення,
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Гарлінська А.М.,
кандидат біологічних наук, доцент,
завідувач кафедри медико-біологічних дисциплін
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Солодовник О. В.
кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри медико-біологічних дисциплін
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Ткаченко П.П.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання
Поліський національний університет;
Пилипчук П.П.
старший викладач кафедри фізичного виховання
Поліський національний університет;
Пантус О.О.
старший викладач кафедри фізичного виховання
Поліський національний університет;
Білокаленко Т.О.
викладач відокремленого структурного підрозділу «Житомирський автомобільно-дорожний фаховий
коледж Національного транспортного Університету»;

СТРУКТУРА МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті розкрито теоретичні засади розвитку методичної компетентності майбутніх учителів фізичної культури під час навчання у закладах вищої освіти. Виявлено сутність та визначено структуру поняття «методична компетентність вчителя фізичної культури» як одного із чинників професійної майстерності, який забезпечує учителя знаннями, уміннями і навичками організації фізкультурно-оздоровчої діяльності, оздоровчими методиками та технологіями забезпечення учнів руховою активністю, навичками та проведення освітнього процесу з предмету «Фізична культура». Мета статті полягає у вивченні структури методичної компетентності вчителя фізичної культури та встановлення компонентів, які необхідно розвивати під час навчання здобувачів. Аналіз науково-методичної літератури свідчить про велику кількість різних підходів до визначення структури методичної компетентності вчителя. Нами виокремлено такі структурні компоненти методичної компетентності вчителя фізичної культури: мотиваційно-цільовий, організаційно-змістовий, процесуально-діяльнісний, рефлексивно-творчий.

Ключові слова: методичні компетентності, майбутні вчителі фізичної культури, структурні компоненти методичної системи, здобувач, учень.